

Svar på motion om åtgärdsvalsstudie riksväg
40/ Landvetter samhälle överdäckning

15

2021KS409

Sammanträdesdatum
2022-01-13

§ 9

Dnr 2021KS409

Svar på motion om åtgärdsvalsstudie riksväg 40/ Landvetter samhälle överdäckning

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige avslår motionen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 16 september 2021 § 152 att till kommunstyrelsen remittera motion från Peter Arvidsson (SD) om åtgärdsvalsstudie riksväg 40/ Landvetter samhälle, överdäckning. Enligt motionären behöver Landvetter samhälle utvecklas och bli attraktivare område att bo i, som störs mindre av buller och som har sammanhängande struktur genom att man bygger bort den barriär som riksväg 40 utgör. Utifrån detta yrkar motionären bland annat att förvaltningen ska få i uppdrag att presentera för kommunfullmäktige de utredningar som gjorts i kommunen gällande överdäckning av riksväg 40 samt de överdäckningsprojekt som har byggts, är under byggnad och planering i Sverige i dag.

Förvaltningen håller med motionären om att det behöver utvecklas ett Landvetter som störs mindre av buller och som har sammanhängande struktur. Att överdäcka riksväg 40 genom Landvetter är ett kostsamt och komplext projekt. Samtidigt utreder förvaltningen just nu i arbetet med Landvetter stadsbyggnadsstudie andra idéer och principer gällande åtgärder för att minska bullret från riksväg 40 och för att utveckla befintliga och nya kopplingar över riksväg 40.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 15 november 2021
- Motion om åtgärdsvalsstudie riksväg 40/ Landvetter samhälle, överdäckning?

Paragrafen är justerad

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Datum
2021-11-15

Diarienummer
2021KS409 008

Svar på motion om åtgärdsvalsstudie riksväg 40/ Landvetter samhälle överdäckning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till beslut i kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige avslår motionen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 16 september 2021 § 152 att till kommunstyrelsen remittera motion från Peter Arvidsson (SD) om åtgärdsvalsstudie riksväg 40/ Landvetter samhälle, överdäckning. Enligt motionären behöver Landvetter samhälle utvecklas och bli attraktivare område att bo i, som störs mindre av buller och som har sammanhängande struktur genom att man bygger bort den barriär som riksväg 40 utgör. Utifrån detta yrkar motionären bland annat att förvaltningen ska få i uppdrag att presentera för kommunfullmäktige de utredningar som gjorts i kommunen gällande överdäckning av riksväg 40 samt de överdäckningsprojekt som har byggts, är under byggnad och planering i Sverige i dag.

Förvaltningen håller med motionären om att det behöver utvecklas ett Landvetter som störs mindre av buller och som har sammanhängande struktur. Att överdäcka riksväg 40 genom Landvetter är ett kostsamt och komplext projekt. Samtidigt utreder förvaltningen just nu i arbetet med Landvetter stadsbyggnadsstudie andra idéer och principer gällande åtgärder för att minska bullret från riksväg 40 och för att utveckla befintliga och nya kopplingar över riksväg 40.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 15 november 2021
- Motion om åtgärdsvalsstudie riksväg 40/ Landvetter samhälle, överdäckning?

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 16 september 2021 § 152 att till kommunstyrelsen remittera motion från Peter Arvidsson (SD)

om åtgärdsvalsstudie riksväg 40/ Landvetter samhälle, överdäckning. I motionen yrkas att:

- att förvaltningen ges i uppdrag att för kommunfullmäktige översiktligt presentera de utredningar som gjorts i kommunen av överdäckning i av RV 40/27
- att förvaltningen ges i uppdrag att översiktligt presentera de överdäckningsprojekt som har byggts, är under byggnad eller planering i Sverige i dag
- att förvaltningen under hösten 2021 översiktligt presenterar enligt ovan samt möjlighetsanalys och slutsatser

Bakgrund

Att anlägga en överdäckning innebär att en trafikled byggs in eller täcks över. Genom att anlägga en överdäckning skapas möjligheter till ny stadsutveckling då det skapas ny byggbar mark och barriärer samt störningar från trafiken minskar. Samtidigt som överdäckningar medför många fördelar innebär en överdäckning stora investeringar och det viktigt att en överdäckning inte äventyrar en trafikankläggnings funktion, eller riskerar att göra det i framtiden.

Länsstyrelsen i Stockholm sammanställde 2012 en kunskapsöversikt gällande överdäckningar. I denna lyfts flera komplexa frågeställningar knutna till överdäckningsprojekt. Bland annat lyfts nyttjandet av ytan ovanpå överdäckningen som en viktig parameter som påverkar möjligheten och kostnaden för att anlägga en överdäckning. Det behövs en hög och tät bebyggelse för att få ekonomisk kompensation för den kostsamma överdäckningskonstruktionen. Höga och många hus ställer dock ännu högre krav på konstruktionen och ger därför inte lika hög avkastning. En annan komplex fråga kopplat till nyttjandet av ytan ovanpå överdäckning är överdäckningens livslängd och hur den påverkar eventuell byggnation ovanpå överdäckningen. Utöver bebyggelsen på själva överdäckningen kommer även bebyggelsen kring överdäckningens tunnelmynningar att påverkas. Detta då det vid mynningen sker en koncentration av luftföroreningar och spridning av buller.

Utredning för att studera om en överdäckning av riksväg 40 genom Landvetter kan minska bullernivåerna

År 2012 genomförde COWI på uppdrag av Härryda kommun en översiktlig studie för att studera effekter och kostnader för olika bullerskyddsåtgärder längs med riksväg 40 genom Landvetter samhälle¹. Ett av alternativen som studerades var en 600 meter lång överdäckning av riksväg 40. Studien utgick ifrån att överdäckningen skulle utgöras av två betongtunnlar, en för trafik i vardera riktningen. De beräknade kostnaden för en sån konstruktion uppgick i studien till ca en 1 mnkr per löpmeter. I kostnaden omfattas

¹https://www.harryda.se/download/18.56e5a6d8133f95ee485800045656/Bullerutredning+Landvetter_rapport.pdf

anläggningen av betongtunnlarna men inte kostnader för exempelvis projektering, grundläggning och installationer av ventilation m.m.

Kostnaderna tog även höjd för att konstruktionen skulle klara trafik ovanpå men inte annan bebyggelse. I studien nämns att överdäckningen skulle medföra lägre bullernivåer norr och söder om överdäckningen men att bullernivåerna vid tunnelns mynningar skulle öka.

Stadsbyggnadsstudie för Landvetter centrum

För att säkerställa den långsiktiga utvecklingen av Landvetters centrala delar, beslutade kommunfullmäktige i samband med beslut om budget/ plan 2019–2023, den 18 juni 2018 § 119, att en fördjupad stadsbyggnadsstudie på strategisk nivå för Landvetter centrum ska göras. Syftet med studien är att ta fram en inriktning för Landvetters centrumutveckling.

Det övergripande målet med studien är ett stadsmässigt Landvetter centrum, med bland annat förbättrade bullerförhållanden. Målet är också att bättre knyta samman de båda sidorna om riksväg 40. Enligt uppdraget ska en överdäckning av riksväg 40 genom Landvetter utredas för att möjliggöras eller avfärdas. Utgångspunkten i studien är att Landvetter centrum utveckling ska uppnå kostnadstäckning, i enlighet med kommunstyrelsens beslut från den 10 oktober 2019 § 275, verksamhetsplan och budget 2020, om att ny exploatering och dess kringkostnader som utgångspunkt ska generera överskott till kommunen.

För att tidigt ge viktiga inspel i processen har studien inletts med parallella arkitektskisser. I utvärderingsrapporten av dessa har förvaltningen uppmärksammat idéer och principer gällande åtgärder för att minska bullret från riksväg 40 och för att utveckla befintliga och nya kopplingar över riksvägen. Eftersom uppdraget inkluderar att utvecklingen av Landvetter centrum ska uppnå kostnadstäckning har överdäckning av riksväg 40 inte föreslagits och fördjupats i något av förslagen. Istället redovisas andra sätt att förbättra kopplingarna över motorvägen och förbättra bullersituationen i centrum. I utvärderingsrapporten har förvaltningen även bedömt att förslaget om att utveckla och stärka Landvetter resecentrum och komplettera resecentrumet med en mobilitetshub med innovativa och hållbara funktioner och tjänster, har stor utvecklingspotential.

I arbetet med stadsbyggnadsstudien har förvaltningen övergripande studerat Göteborgs stads arbete med att överdäcka Götaleden och Lunds kommuns utredning gällande överdäckning av E22. I arbetet med att överdäcka Götaleden har en sträcka på 800–900 meter sänkts ner cirka sex meter. Ungefär hälften av denna sträcka har sen överdäckats för att skapa möjlighet för bebyggelse och resterande del förbereds för en framtida överdäckning. Enligt Trafikverkets informationsblad om samråd från 2013 beräknades projektet kosta ca 1 miljard kronor. Idag gör fastighetskontoret i Göteborg beräkningen att projektet kostar över 2 miljarder kronor.

I Lunds kommuns utredning gällande överdäckning av E22:an från april 2020 har en överdäckning på 560 meter studerats. I utredningen framgår att

överdäckningen kommer möjliggöra för ca 500 bostäder som i sin tur kommer generera nettointäkter efter kommunala exploateringskostnader på ca 200 mnkr. Överdäckningen i sig beräknas kosta ca 1600 mnkr att genomföra. Utifrån detta drar Lunds kommun slutsatsen att de ekonomiska förutsättningarna gör projektet svårt att genomföra i närtid. I rapporten framgår det att i framtiden när konkurrensen om marken blir större och markvärdena högre, kan möjligheterna vara betydligt bättre.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen håller med motionären om att det behöver utvecklas ett Landvetter som störs mindre av buller och som har sammanhängande struktur. Att överdäcka riksväg 40 genom Landvetter är ett kostsamt och komplext projekt. Förvaltningens bedömning är att överdäckning inte är genomförbart och i utredningarna i stadsbyggnadsstudien för Landvetter centrum kommer möjligheterna för överdäckning att avfärdas.

Anders Olsson
Samhällsbyggnadschef

Fredrik Wejrot
Trafikchef

List of Signatures

Page 1/1

Motion Överdäckning 2021-06-17 SD Härryda.pdf

Name	Method	Signed at
PETER ARVIDSSON	BANKID	2021-06-17 11:10 GMT+02

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

External reference: ACC74780815645B09C73F3B7F2875E96

Motion

Kommunfullmäktige Härryda 2021-06-17

Åtgärdsvalsstudie Riksväg 40/Landvetter samhälle, överdäckning?

Sammanfattning

Härrydas invånarantal antas f.n. växa med över 0,5 %/år. Eftersom projektet Landvetter södra nu alltmer svalnar behövs realistiska alternativ som istället kan medge förtätning i Landvetters centrumområde. Samtidigt behövs en lösning på den klyvning av samhället som skedde då motorvägen Rv 40/27 byggdes och stationsområdet då kom att överges så att området mellan dessa stagnerade. Lösningen på detta och andra problem är en överbyggnad av en sträcka av motorvägen. Vidare behövs en bra förbindelse för fotgängare mellan Landvetter RC och en eventuellt återuppväckt järnvägsstation.

Bakgrund

Det står alltmer klart att det inte kommer bli någon ny bana för höghastighetståg genom Härryda kommun med station i den tänkta staden Landvetter södra i skogarna uppe i bergen söder om Landvetter centrum. I vart fall kommer denna eventuella järnväg att sakna praktisk betydelse för nästan alla kommuninvånare. Innan projektet Landvetter södra faller av detta och andra skäl måste vi göra ett omtag i frågan hur Landvetter samhälle skall utvecklas och bli ett attraktivare område att bo i – ett Landvetter som störs mindre av buller och får en sammanhängande struktur genom att man bygger bort barriären som riksväg 40/27 idag utgör. Ett i vart fall utökat Landvetter kommer att på nytt behöva en järnvägsstation längs den befintliga banan Göteborg–Borås och då även en snabbväg till den från nuvarande resecentrumet norr om motorvägen 40/27.

Innan planerna på Landvetter södra med en höghastighetstågstation lamslog kommunens strategiska områdesplanering utanför detta södra-område fanns redan för mer än 15 år sedan många kreativa och bra förslag framförda, för att sammanlänka Landvetter norr med gamla Landvetter söder om motorvägen. Det är nu dags att omtag i frågan om Landvetter samhälle görs!

Grunderna – vad behöver göras?

Det största problemet är nuvarande motorvägens avskärmning av området söder om riksvägen och vid järnvägen. En bra lösning som ger ett sammanhängande och levande samhälle förutsätter:

- en överdäckning av riksvägen på en sträcka av minst 400 m;
- en viss utbyggnad/modernisering av järnvägssträckan Mölndal–Landvetter (uträtning av kurvor, fler mötesspår, eller åtminstone delvis dubbelspår)
- en snabbväg för fotgängare från nuvarande resecentrumet till järnvägsstationen

Nedan tas endast överdäckningen och snabbvägen upp, eftersom de huvudsakligen faller på kommunen. För förbättringen av gamla järnvägen finns redan förslag inom Trafikverket.

Förslag – överdäckning

Flera förslag har framförts, exv. i en utredning ombesörjd av Kommunpartiet. Ett annat exempel är från en kommundelsdialog i Landvetter 2017-04-21.

För att möjliggöra en mer omfattande utbyggnad och annan samhällsplanering på och kring en överdäckning bör den vara minst c:a 400 m lång.

En överdäckning blir dyr, men man bör räkna med de dynamiska effekterna innebärande höga "mark"priser i ett så centralt och attraktivt område. Därför blir viss utbyggnad med bostadshus upp till 8 våningar gynnsam, liksom det relativt nya huset vid Landevigatan varit. Dessutom fås från dessa nya hus en fin utsikt söder- och västerut, och få störningar för befintliga husen norrut. Slutligen kommer givetvis affärer och parklikande områden också att ingå i det frilagda området.

Förslag – snabbväg för fotgängare resecentrumet–järnvägsstationen

Idag finns en gångbro över motorvägen och vidare till Stationsgatan – en sträcka på c:a 450 m mellan resecentrumet och järnvägen. Att gå till fots hela denna sträcka förefaller alltför långt för att vara praktiskt vid byte tåg–buss eller tåg–P-plats norr om motorvägen. Inte heller cykling är realistiskt: vem vill använda sin cykel eller liknande mellan endast dessa ställen?

Här finns plats för förslag enligt kommunens mantran, exv.: "...här vågar vi... framkant...innovativt". Rullbana för fotgängare, självkörande eldrivna vagnar "on demand" på räls, etc, bör studeras.

Med anledning av detta yrkar Sverigedemokraterna:

- att förvaltningen ges i uppdrag att för kommunfullmäktige översiktligt presentera de utredningar som gjorts i kommunen av överdäckning i av RV 40/27;
- att förvaltningen ges i uppdrag att översiktligt presentera de överdäckningsprojekt som har byggts, är under byggnad eller planering i Sverige i dag;
- att förvaltningen under hösten 2021 översiktligt presenterar enligt ovan samt möjlighetsanalys och slutsatser.

För Sverigedemokraterna Härryda kommun

Digitalt signerad

Peter Arvidsson

Gruppledare Sverigedemokraterna

2021-06-17

